Europos Parlamentas
2014-2019

Plenarinio posėdžio dokumentas

B8-0153/2016

27.1.2016

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį

dėl humanitarinės padėties Jemene
(2016/2515(RSP))

Marietje Schaake, Petras Auštrevičius, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Filiz Hyusmenova, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Ilhan Kyuchyuk, Javier Nart, Norica Nicolai, Urmas Paet, Jozo Radoš, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans
ALDE frakcijos vardu

B8-0153/2016

Europos Parlamento rezoliucija dėl humanitarinės padėties Jemene (2016/2515(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į ankstesnes rezoliucijas dėl Jemeno, ypač į 2015 m. liepos 9 d. rezoliuciją dėl padėties Jemene[1],

– atsižvelgdamas į 2016 m. sausio 10 d. Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Federicos Mogherini ir Komisijos nario Christoso Stylianideso, atsakingo už humanitarinę pagalbą ir krizių valdymą, bendrą pareiškimą dėl išpuolio prieš organizacijos „Gydytojai be sienų“ sveikatos priežiūros centrą Jemene,

– atsižvelgdamas į Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) atstovo spaudai 2015 m. gruodžio 15 d. pareiškimą dėl derybų tarpininkaujant JT atnaujinimo Jemene ir į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir vyriausiosios įgaliotinės Federicos Mogherini ir Komisijos nario Christoso Stylianideso, atsakingo už humanitarinę pagalbą ir krizių valdymą, 2015 m. spalio 2 d. bendrą pareiškimą dėl Jemeno,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų tarybos išvadas dėl Jemeno, visų pirma į 2015 m. balandžio 20 d. išvadas,

– atsižvelgdamas į JT Saugumo Tarybos rezoliucijas dėl Jemeno, ypač į rezoliucijas Nr. 2216 (2015), Nr. 2201 (2015) ir Nr. 2140 (2014),

– atsižvelgdamas į JT generalinio sekretoriaus atstovo spaudai 2016 m. sausio 10 d. ir 2016 m. sausio 8 d. pareiškimus dėl Jemeno,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį,

A. kadangi dramatiška humanitarinė padėtis Jemene, kuri susidarė dėl Saudo Arabijos vadovaujamos karinės intervencijos, per kurią buvo naudojamos ir kasetinės bombos, ir tebesitęsiančių politinių, saugumo, ekonominių ir humanitarinių problemų, nuo kurių kenčia gyventojai visoje šalyje, turi rimtų pasekmių regione ir kelia grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui; kadangi Jemeno civiliai gyventojai, kurie jau ir taip kenčia dėl prastų gyvenimo sąlygų, yra pirmosios dabartinio karinio konflikto aukos;

B. kadangi, anot JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro atstovo spaudai, nuo Saudo Arabijos vadovaujamos intervencijos pradžios 2015 m. kovo mėn. nukentėjo 8 119 civiliai – 2 795 iš jų žuvo ir 5 324 buvo sužeisti; kadangi tarp aukų yra šimtai moterų ir vaikų; kadangi tebevykstančių įvairių nereguliariųjų pajėgų kovų, bombardavimo ir esminių paslaugų teikimo sutrikdymo humanitarinis poveikis civiliams gyventojams artėja prie nerimą keliančio lygio;

C. kadangi, Jungtinių Tautų Humanitarinių reikalų koordinavimo biuro (OCHA)

[1] Priimti tekstai, P8_TA(2015)0270.

duomenimis, dėl konflikto šalies viduje buvo perkelta daugiau kaip 2,51 mln. Jemeno gyventojų; kadangi 21,1 mln. žmonių – 80 proc. visų gyventojų – reikalinga kokia nors humanitarinė apsauga arba pagalba; kadangi daugiau kaip 2,2 mln. vaikų kenčia arba gali nukentėti nuo netinkamos mitybos ir maždaug 14,4 mln. žmonių šiuo metu stokoja maisto;

D. kadangi esama daugybės pranešimų, kad vykdant oro antpuolius buvo taikytasi į civilinius objektus, t. y. ligonines, mokyklas, turgus, grūdų sandėlius, uostus ir perkeltųjų asmenų stovyklą, ir jų metu buvo smarkiai apgadinta pagalbos tiekimui būtina infrastruktūra bei prisidėta prie didelio maisto ir kuro trūkumo šalyje; kadangi 2016 m. sausio 10 d. Šiaurės Jemene buvo subombarduota organizacijos „Gydytojai be sienų“ remiama ligoninė, bent penki žmonės žuvo ir dvylika žmonių buvo sužeista, įskaitant organizacijos darbuotojus, taip pat buvo smarkiai apgadinta medicinos įranga; kadangi tai yra paskutinis iš daugybės išpuolių prieš sveikatos priežiūros įstaigas;

E. kadangi dėl jūrinės blokados civiliai gyventojai, kuriems skubiai reikia maisto, vandens ir medicinos priemonių, negali gauti būtinos humanitarinės pagalbos; kadangi, JT šaltinių duomenimis, į šalį, kuriai reikia importuoti 90 proc. maisto produktų, šiuo metu patenka tik 15 proc. importo palyginti su iki krizės buvusiu lygiu; kadangi pagal Pasaulio maisto programą 10 iš 22 Jemeno provincijų laikomos esančiomis kritinėje apsirūpinimo maistu padėtyje, kuri yra tik vienu laipteliu žemiau už bado kategoriją;

F. kadangi benziną, dyzelinį kurą ir mazutą vežantys tanklaiviai yra taip pat nuolat stabdomi dėl jūrinės blokados ir dėl to nukenčia elektros energijos tiekimas šalyje, o ligoninės ir mokyklos masiškai priverčiamos užsidaryti; kadangi pati aktualiausia problema yra ta, kad dėl blokados nebeveikia vandens siurbliai;

G. kadangi, „Oxfam“ duomenimis, nuo 2015 m. kovo mėn. dėl karinių veiksmų ir embargo 3 mln. Jemeno gyventojų nebegauna švaraus vandens, o bendras žmonių, nebeturinčių prieigos prie geriamojo vandens ar sanitarinių sąlygų, skaičius išaugo iki 16 mln. (beveik du trečdaliai visų šalies gyventojų), o tai gali turėti skaudžių pasekmių, nes plinta ligos, įskaitant cholerą ir dengės karštligę;

H. kadangi, organizacijos „Save the Children“ duomenimis, bent 18-oje iš 22 šalies gubernijų uždarytos nuo karinių veiksmų arba kuro stokos nukentėjusios ligoninės; kadangi visų pirma užsidarė 153 sveikatos priežiūros centrai, tiekę maistą daugiau kaip 450 000 rizikos grupėje esančių vaikų, ir 158 poliklinikos, atsakingos už pagrindinių sveikatos priežiūros paslaugų teikimą beveik pusei milijono vaikų iki penkerių metų amžiaus;

I. kadangi, UNICEF duomenimis, konfliktas Jemene taip pat labai neigiamai paveikė vaikų galimybes mokytis, nes dėl nebeveikiančios švietimo sistemos nebegali mokytis beveik 2 milijonai vaikų: 3 584 mokyklos arba viena iš keturių mokyklų buvo uždarytos; kadangi 860 iš šių mokyklų yra apgriautos arba jose glaudžiasi perkeltieji asmenys;

J. kadangi 2015 m. gruodžio 15 d. visoje šalyje buvo paskelbtos paliaubos, kurios buvo dažnai pažeidžiamos, ir kadangi kariaujančių šalių taikos derybos 2015 m. gruodžio mėn. Šveicarijoje nedavė jokių reikšmingų rezultatų ir nepasistūmėjo link konflikto užbaigimo; kadangi dėl tebesitęsiančio smurto laikinai atidėtas 2016 m. sausio 14 d.

numatytas JT vadovaujamų taikos derybų, kurias ves JT pasiuntinys Jemene Ismail Ould Cheikh Ahmed, atnaujinimas;

K. kadangi šių paliaubų tęsimas yra tinkamas atsakas siekiant išvengti dar daugiau civilių aukų ir kritiškai svarbios civilinės infrastruktūros griovimo; kadangi jos taip pat sudaro galimybę teikti skubią visapusišką pagalbą ir pasirūpinti precedento neturinčiais Jemeno gyventojų poreikiais;

L. kadangi 2015 m. balandžio mėn. Saudo Arabija įsipareigojo suteikti 274 mln. JAV dolerių finansinę pagalbą JT skubiosios humanitarinės pagalbos Jemenui fondui, tačiau iki šiol JT Humanitarinių reikalų koordinavimo biurui nė kiek pinigų nepervesta; kadangi nepaisant to, kad 2015 m. birželio mėn. JT paskelbė raginimą surinkti 1,6 mlrd. JAV dolerių, kad JT galėtų padėti 11,7 milijono žmonių, tačiau 2015 m. lapkričio 28 d. buvo surinkta tik 43 proc. reikiamų lėšų;

M. kadangi 2015 m. ES humanitarinei pagalbai skyrė papildomus 12 mln. EUR siekiant įveikti krizę Jemene ir padėti sušvelninti jos padarinius Afrikos kyšuliui; kadangi ES suteiks iki 2 mln. EUR JT tikrinimo ir patikrų mechanizmo, skirto komercinei laivybai į Jemeną, įdiegimui, tokiu būdu sudarydama palankesnes sąlygas nenutraukiamam komercinių krovinių ir humanitarinės pagalbos srautui į Jemeną;

1. reiškia didelį susirūpinimą dėl nerimą keliančio humanitarinės padėties blogėjimo Jemene, t. y. plačiai paplitusio maisto stygiaus ir itin prastos mitybos, išpuolių be atrankos prieš civilius gyventojus, medicinos ir pagalbos darbuotojus, civilinės bei medicininės infrastruktūros griovimo per suintensyvėjusius oro antpuolius, karo veiksmų sausumoje bei apšaudymų artilerijos ugnimi, nepaisant pakartotinių raginimų nutraukti karo veiksmus; dar kartą pabrėžia savo įsipareigojimą toliau remti Jemeną ir Jemeno gyventojus;

2. pabrėžia būtinybę koordinuoti humanitarinius veiksmus vadovaujant JT ir ragina visas valstybes prisidėti prie humanitarinių poreikių tenkinimo; ragina visas šalis leisti įvežti ir tiekti skubiai reikalingą maistą, vaistus, kurą ir teikti kitą būtiną pagalbą JT ir tarptautinių humanitarinių organizacijų kanalais siekiant pasirūpinti neatidėliotinais nuo krizės nukentėjusių civilių gyventojų poreikiais, laikantis nešališkumo, neutralumo ir nepriklausomumo principų; primena, kad dėl to būtina dar labiau palengvinti sąlygas prekybos laivams patekti į Jemeną;

3. ragina visas konflikto šalis sudaryti sąlygas humanitarinės pagalbos darbuotojams nevaržomai atvykti ir padėti Jemeno gyventojams, kuriems skubiai reikia būtinos pagalbos, ir todėl prašo paskelbti humanitarines paliaubas, kad Jemeno gyventojus kuo skubiau pasiektų gyvybiškai svarbi pagalba;

4. pakartoja savo raginimą visoms šalims laikytis tarptautinės humanitarinės teisės ir tarptautinės žmogaus teisių teisės, užtikrinti civilių gyventojų apsaugą ir tiesiogiai nesitaikyti į civilinę infrastruktūrą, ypač į medicininius objektus ir vandens sistemas, taip pat nenaudoti civilinės paskirties pastatų karinėms reikmėms;

5. primena visoms šalims, kad ligonines ir medicinos personalą nedviprasmiškai gina tarptautinė humanitarinė teisė ir kad tyčiniai išpuoliai prieš civilius gyventojus ir civilinę infrastruktūrą yra prilyginami karo nusikaltimui; pabrėžia, kad svarbu padidinti

pagalbą teikiančių darbuotojų saugumą užtikrinant, kad būtų efektyviau reaguojama į išpuolius; ragina atlikti nešališką ir nepriklausomą visų įtariamų tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimų, įskaitant naujausius išpuolius prieš humanitarinę infrastruktūrą ir personalą, tyrimą; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir vyriausiąją įgaliotinę pradėti iniciatyvą, kuria būtų nustatytas ginklų iš Europos Sąjungos embargas Saudo Arabijai, atsižvelgiant į rimtą šių įtariamų pažeidimų pobūdį ir į tai, kad tęsiama prekyba ginklais atitinka 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP antrą, ketvirtą ir šeštą kriterijus;

6. ragina ES ir jos valstybes nares padidinti finansinius įnašus, skirtus Humanitarinės pagalbos Jemenui planui vykdyti, kad būtų tenkinami 2016 m. finansavimo poreikiai; primygtinai ragina ES visiems paramos teikėjams daryti spaudimą, kad jie skubiai vykdytų savo pažadus ir įsipareigojimus;

7. primena Komisijos pirmininko pavaduotojai ir vyriausiajai įgaliotinei ir valstybėms narėms, kad būtina per JT skubiai surinkti paramą tarptautiniam planui, kuriuo siekiama užtikrinti vandens tiekimą Jemene, nes tai gali būti esminis žingsnis siekiant sėkmingai įgyvendinti galimą taikos procesą ir taip gyventojams suteikti viltį, kad jie galės pagerinti žemės ūkį, apsirūpinti maistu ir atstatyti šalį;

8. pabrėžia, kad konflikto sprendimas gali būti tik politinis, įtraukus ir pasiektas derybomis; primygtinai ragina visa šalis kuo greičiau gera valia įsitraukti į naują JT vadovaujamų taikos derybų raundą; remia atkaklias JT specialiojo pasiuntinio Ismailio Ouldo Cheikho Ahmedo pastangas surengti taikos derybas dėl Jemeno tarpininkaujant JT pagal Persijos įlankos bendradarbiavimo tarybos iniciatyvą, Nacionalinio dialogo konferencijos išvadas ir atitinkamas JT Saugumo Tarybos rezoliucijas, ypač rezoliucijas Nr. 2140 ir Nr. 2216;

9. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui, Persijos įlankos bendradarbiavimo tarybos generaliniam sekretoriui, Arabų Valstybių Lygos generaliniam sekretoriui ir Jemeno vyriausybei.